

Cun niev slontsch, per energia e persistenza

Dapi il november 2011 ei Glion in marcau d'energia. 13 onns pli tard ei il marcau ina fracziun da Ilanz/Glion. La vischnaunca s'engascha **vinavon** per energias persistentas. A quella finamira sededichescha la nova cumissiun d'energia.

AUGUSTIN BEELI/FMR

«En cuort s'entupein nus l'emprema gada. Nus vulein cuntinuar cun singulas activitads ch'ei etablidas. Vitier vulein nus empruar da realisar entginas ideas», gi *Hanspeter Bundi*. Il gerau dalla vischnaunca da Ilanz/Glion tgamuna la cumissiun «marcau d'energia Glion». Finamira da quella eis ei da promover il secuntener dalla populaziun en connex cun ecologia ed energia. Buca mo dalla populaziun, era d'industria, mistregn, commerci, maun public e scolas.

Dapli personas che posts

Il november 2011 ha gl'antierur marcau da Glion seschau certificar sco «marcau d'energia». Gl'antierur gerau *Gerold Hafner* era s'engaschaus per quei label naziunal. Daferton ha il marcau fusiunau cun 12 vitgs dil contuorn. Il «marcau d'energia» dat ei perquei **vinavon**. «Mintga quater onns vegn il label controllaus. Il davos reaudit ei staus gl'atun vargau», declara Hanspeter Bundi. Ella vischnaunca Ilanz/Glion haveva ei dau ina cuorta discussiun schebein ins dueigi mantener il label «marcau d'energia» ni da renunziar da quel. La finala ha la suprastanza communal decidiu da cuntinuar. Aschia ha ella era approbau il program d'activitads dalla cumissiun d'energia. Aunc avon la scumiada digl onn han ins denton stuiu formar da niev quella. Ils commembers en uffeci *Brida Camenisch*, *Corina Monn*, *Tarcisi Cavigelli* ed *Urs Giezendanner* han numnadamain demissiunau suenter esser s'engaschai divers onns.

La suprastanza communal ha buca giu breigia da remplazzar els. Tochen la

fin da schaner 2024 han interessadas ed interessai atsgau s'annunziar. «Legreivlamein ein dapliras personas stadas ella elecziun pils quater posts», conferma Hanspeter Bundi. Sco il gerau gi, ha la suprastanza elegiu *Emil Efinger*, *Katharina Belser*, *Gudrun Ziermann* e *Flavio Elvedi* sco commembers. Hanspeter Bundi meina la «nova» cumissiun d'energia. Sco el gi **vinavon** alla FMR, vegn quella a s'entupar en cuort l'emprema gada per discutir il program. Per ina activitad cumprovada vulan ins s'engaschar era il futur: «Il Clean-Up Day dallas scolas ei stau mintg'onn in stupent success. Quel duei cuntinuar. Igl ei ina unica caschun da sensibilisar ils affons e giuvenils», declara il gerau.

Diversas ideas e visiuns

In ulteriur punct dil program ei il cumbar encunter las neofitas. Lezza lavur organisass la cumissiun en collaboraziun culla squadra dils bostgers e luvrers communal. Plinavon vuless la cumissiun d'energia s'engaschar pil traffic plaun. Vias e rutas da velo dat ei numerusas. Per ciclists che traversan il marcau da Glion dat ei denton ni sdremas ni rutas. «Igl ei buca sempel da realisar lezza visiun», conceda Hanspeter Bundi. Era ulteriuras buc. Per exempel l'idea dalla fotovoltaica sin baghetgs grond. Avon treis onns ei la **claustra dallas soras dominicanas** ida ordavon cul bien exempel. La claustra ha schau curclar ils tetgs plats cun cellas solaras.

Grazia alla cumissiun d'energia ed il label «marcau d'energia» ein contracts per fotovoltaica sin ulteriurs baghetgs egl areal dalla staziun semtgai. La realisaziun cuozzi empau pli gitg, manegia Hanspe-

ter Bundi. El discuora d'ina ulteriura visiun che la cumissiun d'energia dalla vischnaunca Ilanz/Glion vuless promover e stuschar anavon: «Ei dat avunda exempel co ins sa rimnar l'aua da plievgia e da neiv e co quella aua da meteor selai trer a néz», gi il responsabel pigl ambient dalla suprastanza communal.

Ina marca svizra

Gl'onn 1988 han organisaziuns digl ambient lantschau l'idea d'in label naziunal «marcau d'energia» per vischnauncas e marcaus. Quei culla finamira da reducir emissiuns da CO2 e duvra efficientamein las reursas. Cusseglier federal *Adolf Ogi* ha surdau 1991 al marcau da Schaffusa gl'empren certificat da «marcau d'energia». La marca distingua vischnauncas ni marcaus che fan sforzs extraordinaris els secturs politica d'energia communal e clima. Per confirmar la qualitat e la cuntinuitad, dat ei mintga quater onns in schinumnu reaudit. Quel duei garantir che mo vischnauncas e marcaus che adempleschan ils criteris e las cundiziuns, san tener il label. Daferton ei il label svizzer daventaus in exempel sin plaun europeic. El ei presents en endisch tiaras e 1400 marcaus cul num «European Energy Award». En Svizra dat ei 660 marcaus d'energia. El Grischun ein 17 vischnauncas e marcaus certificai. Vischnauncas che s'interessan pil label sustegn il cantun cun contribuziuns finanzialas.

La Quotidiana
7000 Cuera
081/ 544 89 10
<https://www.suedostschweiz.ch/laquoti...>

Medienart: Print
Medientyp: Tages- und Wochenpresse
Auflage: 3'443
Erscheinungsweise: 5x wöchentlich

Seite: 5
Fläche: 61'990 mm²

Auftrag: 3009371
Themen-Nr.: 140.008

Referenz: 91201236
Ausschnitt Seite: 2/2

Producir energia, cun agid dil vent...

...e cull'atgna forza, quei empendan ils affons dallas scolas da Glion. FOTOS AUGUSTIN BEELI